

har bragt med hjem fra sin store Rejse. Det vil dog maaske heller ikke være ubeskedent af mig at tro, at den højtærede Minister ogsaa vil tage Hensyn til de Oplysninger, som Rigsdagsdelegationen indhentede paa sin Rejse til Grønland i 1923. Thi denne Rejse var jo ikke alene en Oplevelse af Betydning for Deltagerne, den har ogsaa faaet sin store Betydning derved, at den har sat Delegationens Medlemmer i Stand til at holde en Mængde Foredrag herhjemme i Landets forskellige Egne og derved vække en Interesse for Grønland og de grønlandske Forhold, som sikkert kan faa stor Betydning for det Lovgivningsarbejde, vi nu skal i Lag med. Der er sagt, at det foreliggende Lovforslag i ikke ringe Grad bærer Præg af Danmarks Formynderskab overfor Grønland, og det vil sikkert ingen nægte, thi saaledes som Forholdene er, er dette Formynderskab en Selvfølge. Noget andet er, at vi som gode Formyndere bør benytte alle til Raadighed staaende Midler til at dygtiggøre Grønlanderne til at træde ind i de fuldmyndiges Rettigheder, naar Tiden dertil er inde; om dette er Tilfældet *nu*, derom kan der disputeres; jeg har mine Tvivl. Men nægtes kan det ikke, at vi under Besøget deroppe fik en meget stærk Følelse af, at der blandt de fremmeligste af Grønlanderne var varme Ønsker om at naa frem til Fuldmyndighed gennem Udvikling og Dygtiggørelse, og overfor disse Ønsker bør vi selvfølgelig stille os forstaaende og imødekommende under Lovforslagets videre Behandling.

Det var, synes jeg, bemærkelsesværdigt at se, hvorledes Spørgsmaalet om en forbedret Undervisning er paa Dagsordenen overalt i Grønland, og at der samtidig er Ønske, og jeg kan tilføje et enstemmigt Ønske, om at faa Undervisning i Dansk. Dette synes mig egnet til at vække Opmærksomhed, idet det utvivlsomt er et Vidnesbyrd om, at her er Stedet, hvor der maa sættes ind, hvis vi skal faa Befolkningen deroppe og dens Foregangsmænd i Tale, saaledes at vi kan bibringe Grønlandere dansk Kultur. Overalt deroppe mødte man nemlig dette Spørgsmaal, som har faaet Karakteren af et virkeligt Folkekrav. Men man maa gøre sig klart, at vil man imødekomme dette Krav, er der Trang til adskillige Ting deroppe. Der

mangler saaledes baade brugbare Lærere og Skolelokaler, thi selv om der enkelte Steder deroppe findes forholdsvis gode Skolelokaler, er Skolelokalerne dog i Almindelighed næsten under Lavmaalet af det tilstedelige. Skolestuerner findes ikke sjældent oppe paa Kirkernes Lofter eller i et lille Rum i en Grønlanders Hytte, hvilket Rum tillige bebos af Stedets Lærer eller Kateket. Det er en Selvfølge, at der til den Undervisning, der foregaar under saadanne Forhold, kun kan stilles ganske minimale Krav.

Spørgsmaalet om en forbedret Skoleundervisning i Grønland er derfor i særlig Grad et Spørgsmaal om en bedre Lærereuddannelse, bedre Lokaler og bedre Undervisningsmateriel, og det maa vi herhjemme gøre os klart, at til Løsning heraf vil der kræves Penge, oven i Købet slet ikke saa faa Penge, og det nytter ikke at tro, at det er et Spørgsmaal, som lader sig løse i en Haandevending. Men vil man Maalet, det vil sige imødekomme Grønlanderne Ønske om en forbedret Undervisning, maa vi herhjemme ogsaa ville Midlerne, det vil sige være villige til at bringe de nødvendige økonomiske Ofre. Det kan ikke nytte, at vi tænker os at knibe udenom i dette Spørgsmaal; her gælder det ganske afgjort et Enten-Eller. Hvad Spørgsmaalet om manglende Lærerkrafter angaar, kunde det maaske løses rent foreløbig, saaledes at man opnaaede en forbedret Undervisning paa en lempelig og økonomisk overkommelig Maade. Jeg vil udkaste den Tanke, om der ikke kunde være nogle unge Mennesker, der var i Besiddelse af de nødvendige Kundskaber, der uden at have bestaaet Lærereksamen kunde ønske efter en Uddannelse i det grønlandske Sprog at gaa derop og i alt Fald for en vis Tid paatage sig Lærergerning deroppe.

Men ogsaa overfor de grønlandske Erhverv maa vi vise Villighed til Vejledning og Hjælp, saa langt vore økonomiske Krafter rækker. Det forekommer mig, at de Krav, der fra Grønlanderne Side i saa Henseende stilles til os om Hjælp og Vejledning, ikke er større, navnlig ikke af større økonomisk Rækkevidde, end at vi med god Villie maatte kunne finde farbar Vej til at komme dem i Møde. Vor moralske Ret til Grønland er nemlig betinget af, at vi for-